

L'AUTÈNTICA FELICITAT NO COSTA DINERS

2017/2018

Tutories

APROFITA EL TEMPS LLIURE PER AL QUE DE DEBÒ ÉS IMPORTANT
Guanyes tu, guanya el planeta i guanya tothom.

NO FORMAL / Joves

PROFESSORAT

Introducció de la temàtica

Des de fa uns anys les campanyes d'educació per al desenvolupament dutes a terme en els nostres centres escolars tenen un denominador comú: el consum responsable, enfocat des de diferents punts de vista (l'alimentació, el medi ambient, la moda, etc.). Hem vist com els drets de milions de persones es vulneren com a conseqüència dels nostres patrons de consum, principalment els de les societats que vivim en països enriquits.

En aquest curs volem **ser propositius**, convidant a l'alumnat de les nostres escoles a dur a terme una **vida senzilla** amb la qual gaudir de valors i experiències que no girin en exclusiva al voltant del consum, per no danyar el medi ambient ni perjudicar les condicions de vida d'altres persones al món.

Ens hem acostumat a saturar el nostre temps amb entreteniments sofisticats o carregats d'adrenalina que causen estrès i generen residus, traslladant aquest model de vida a la infància. Sembla que estem oblidant com gaudir del nostre temps d'oci, dels plaers senzills de la vida.

Durant aquest curs volem traslladar al nostre alumnat que hi ha una altra forma de viure i gaudir del nostre temps lliure, que aprofundeix en valors com el **respecte**, la **solidaritat**, la **convivència**, la **senzillesa** o el **contacte amb la natura**.

Objectiu general de les tutories

Reflexionar sobre a què dediquem el nostre temps lliure i desenvolupar la capacitat d'optar per alternatives de lleure no consumistes i que no vulneren els drets humans i ambientals.

ACTIVITATS

Activitat 0. [vídeo central de campanya - JOVES]: On és la felicitat?

Temes que tracta: Materialisme, consum, senzillesa i austeritat

Tiempo estimado: 50'

Tipus d'activitat: Role-playing de reflexió sobre el vídeo

Resum: Després de visionar el vídeo, es tracta que una sèrie de grups esculli un anunci publicitari d'una revista, assumeixi un paper d'agents publicitaris i es prepari una acció de màrqueting per seduir amb aquell producte a la resta de la classe. De l'exageració de la venda en sortirà la reflexió de l'allau de missatges publicitaris que reclamen a diari la nostra atenció, sovint per a quelcom trivial que no necessitem. El contrast entre el vídeo i l'exercici de convenciment que volen aconseguir els agents publicitaris, posen en relleu on rauen veritablement les coses importants de la vida.

Objetius:

- Reflexionar sobre la voluntat manipuladora de la publicitat
- Determinar què resulta important i què no a la nostra vida

Material: Unes 20-30 revistes, tisores per a cada alumne, paper, cola i retoladors

Instrucciones: Després de veure el vídeo...

- Primer dividirem el grup en 3 o 4 persones i es repartiran les revistes a l'atzar (2 o 3 revistes per grup).
- Cada grup buscarà l'anunci que els interessi més. Retallará aquell anunci i l'enganxará sobre paper per tal de fer una presentació en públic.
- Altres papers podran servir als grups per aportar altres dades que ajudin a vendre el producte (per exemple gràfics, dades, o altres imatges de les revistes)
- Dedicarem 15 minuts a preparar el nostre anunci, que haurà de ser presentat en només 1 minut. Per tant, cal escollir molt bé els missatges seductors perquè es vendrà un producte en el temps que dura un teleanunci.
- El darrer espai de la Tutoria ha de servir perquè l'aula s'expressi sobre el següent:
 - Què ens ha semblat el vídeo?
 - Com ens hem sentit representant l'anunci després de veure el vídeo?
 - Pensem i sentim ara diferent després d'aquesta Tutoria?

Activitat 1. TÉ SENTIT?

Temes que tracta: Temps lliure, societat de consum

Temps estimat: 15'

Tipus d'activitat: Lectura, reflexió i debat

Resum: En aquesta activitat es comença llegint un text, a continuació es responen unes preguntes en grups, i finalment es fa un debat en dos grans grups sobre la societat de consum.

Objectius:

- Analitzar de manera crítica el ritme de vida que intenta imposar la societat de consum

Material:

- Text "El pescador satisfet"

Instruccions:

Es comença l'activitat amb la lectura del següent text. Per fer més amena la lectura, es poden seleccionar tres voluntaris per teatralitzar la història, de manera que un sigui el narrador i els altres dos els personatges que apareixen a la mateixa:

EL PESCADOR SATISFET

Un ric industrial del Nord es va horroritzar quan va veure a un pescador del Sud tranquil·lament recolzat contra la seva barca i fumant una pipa.

—«Per què no has sortit a pescar?» —li va preguntar l'industrial.

—«Perquè ja he pescat suficient per avui» —va respondre el pescador.

—«I per què no pesques més del que necessites?» —va insistir l'industrial.

—«I què en faria amb la resta?» —va preguntar de nou el pescador.

—«Guanyaries més diners» —va ser la resposta—. «D'aquesta manera podries posar un motor a la teva barca. Llavors podries anar a aigües més profundes i pescar més peixos. Llavors guanyaries prou per comprar-te unes xarxes de niló, amb les que obtindries més peixos i més diners. Aviat guanyaries per tenir dues barques... i fins a una veritable flota. Llavors series ric, com jo».

—«I què faria aleshores?» —va preguntar el pescador.

—«Podries asseure't i gaudir de la vida» —va respondre l'empresari.

—«I doncs, què creus que estic fent ara mateix?» —va respondre el pescador satisfet.

Anthony de Mello, «El pescador satisfet». Extret de "El cant de l'ocell", Ed. Sal Terrae (1982).

Un cop llegit el text, es divideix al grup en diversos grups i se'ls demana que pensin en les següents preguntes que posteriorment posaran en comú:

—Trieu un terme per definir l'actitud del pescador i un terme per definir l'actitud de l'industrial

—Amb quin dels dos personatges s'identifica la nostra societat? I nosaltres mateixos?

Després de la posada en comú es divideix la classe en dos. L'equip A haurà de defensar que la societat actual podria mantenir-se sense industrials. L'equip B que els industrials són necessaris per al progrés de la societat.

Com a conclusió del debat, i a manera de pluja d'idees, es pot fer una relació de les activitats en què cada un dels personatges, pot o no pot, gaudir en el seu temps lliure.

Activitat 2. BANC DEL TEMPS

Temes que tracta: Bancs del temps, alternatives d'oci

Temps estimat: 30'

Tipus d'activitat: Creació d'un banc del temps

Resum: En aquesta activitat, després d'introduir el concepte de banc del temps, el grup es convertirà en el creador d'un d'ells, seguint una sèrie de passos.

Objectius:

- Reflexionar sobre a què dediquem el nostre temps lliure i desenvolupar la capacitat d'optar per alternatives d'oci no consumistes i que no vulnerin els drets humans.
- Impulsar valors com la solidaritat, la convivència i la senzillesa, per considerar-los com a motor de les nostres activitats d'oci.
- Motivar la proposta d'alternatives d'oci que no impliquin consumisme.

Material:

- Paper i bolígraf

Instrucciones:

Actualment, sobretot a les grans ciutats on els vincles socials estan més diluïts, estan sorgint iniciatives ciutadanes per a la gestió del propi temps. Aquestes iniciatives es manifesten en alguns casos en la creació de bancs del temps. Aquests bancs són xarxes socials de suport, basades en la reciprocitat. A través d'ells, les persones inscrites ofereixen el seu temps i una habilitat que siguin capaços de posar en pràctica. A canvi del seu suport a una altra persona amb una habilitat, obtenen un cupó o val, que pot ser usat com a moneda de canvi per a rebre suport o ajuda d'una altra persona en una activitat que s'hagi taxat pel mateix valor.

Un cop explicat el concepte de banc de temps, es proposa la preparació d'un en el qual col·laboren tots els participants. Per a això es realitzarà un treball inicial en gran grup, seguint els passos que es proposen a continuació:

—Iniciar l'activitat definint el nom de la “moneda” del nostre banc de temps. Es poden fer diverses propostes i triar, per votació, la que més agradi a tots.

—Elaborar una llista amb les habilitats que cada participant proposa (alguns exemples poden ser: impartir classes d'anglès, classes de ball, fer un dibuix decoratiu, cosir botons, etc.). És important fer veure a tots els participants que tots i cada un d'ells tenen alguna habilitat amb la qual col·laborar en el banc del temps.

—A continuació, de forma col·lectiva, s'estableix el barem pel qual s'abonarà cadascuna de les activitats realitzades (com es valora cadascuna de les propostes?, quant es cobra i quant es paga per cada activitat?).

—Un cop establert el barem es decideix com organitzar la gestió dels suports oferts i l'intercanvi de “moneda” després de la recepció del servei. Aquesta moneda pot ser real, si es decideix realitzar vals a manera de lletres de canvi, o virtual, si algú s'ofereix a gestionar els intercanvis i anar anotant el saldo de cada participant.

—El dinamitzador també pot demanar als participants que tinguin en compte si altres activitats poden ser gratificades amb “monedes extra” (per exemple, aquells que participin en activitats de voluntariat alienes al nostre banc del temps, poden rebre alguns beneficis o descomptes en el banc de temps).

Per a l’organització del banc del temps es pot destinar mitja hora de la sessió. En els deu minuts següents de

la mateixa, es pot fer, a tall d’exemple, una activitat inicial per practicar com funciona el banc. Aquesta hauria de ser una activitat senzilla, oferint dues o tres propostes en què els participants poden decidir (per exemple, un petit taller de papiroflèxia, una introducció al ball, o ensenyar algun truc de funcionament del telèfon mòbil).

Un cop exemplificat el funcionament del banc del temps, es proposa començar amb el seu funcionament. Qui s’atreveix?

Activitat 3. UN DIA SENSE DINERS

Temes que tracta: Consumisme, alternatives de consum

Temps estimat: 15'

Tipus d'activitat: Creació d'alternatives

Resum: Amb els mateixos grups que l'activitat 1, es reflexionarà sobre el nostre dia a dia, i sobre com podem canviar per no necessitar tant dels diners. D'aquí sortiran propostes que després es compartiran.

Objectius:

- Desenvolupar la creativitat i fomentar el treball en grup a través del disseny de propostes d'oci alternatiu.
- Motivar la proposta d'alternatives d'oci que no impliquen consumisme.

Material:

- Paper
- Bolígraf

Instruccions:

Per a aquesta tercera activitat es recuperen els grups de l'Activitat 1. Cada grup haurà de reflexionar sobre un dia normal de la seva vida quotidiana, posant per escrit quines activitats de consum realitzen o quins serveis que requereixen un intercanvi de diners porten a terme.

Un cop identificats els diferents gestos consumistes que fem en la nostra vida quotidiana, se'ls demana que pensin alternatives per aconseguir-los sense la necessitat d'usar diners (transport públic, barata ...). Un cop identificades les principals activitats realitzades, se'ls demana que considerin almenys una d'elles que sigui possible realitzar en la pràctica.

L'activitat es tancarà amb la posada en comú dels béns o serveis que cada grup ha considerat com a possibles i amb la valoració conjunta de les possibilitats de posar-los en pràctica.

ANNEXOS

Annex 1. AVALUACIÓ DE L'ACTIVITAT

En cas de voler avaluar aquesta activitat, proposem que s'observi la participació i implicació de l'alumne a partir d'aquests tres ítems:

ÍTEMS	EX	N	B	S	I
• El comportament ha estat adequat tant individualment com en grup cooperatiu?					
• Ha mostrat interès en les activitats?					
• S'ha implicat en les activitats?					